

Dennis Smith, Gloria Guðjónsson og Danjal Gaardlykke inni í køkinum á Fiskasøluni

sigur hann og leggur aftrat, at við tí frálíka fiski vit hava í Føroyum, skuldi einki verið til hindurs fyri, at hetta gjerdist ein týðandi vinnugrein, sum gav nógva arbeiðs-pláss og nógvan pening til samfelagið. — Eg skal undir øllum umstøðum mæla tykkum til at hunda fram við hesum, sigur Dennis Smith.

— Men eru so als eingir trupulleikar, spurdu vit Glóriu Guðjónsson.

— Víst eru trupulleikar, men teir eru til fyri at basa. Eitt nú er ráveran rættiliga dyr. Higar til hava toskur og hysa verið útflutt sum blokkur fyri rættiliga goðan pris. Nú skulu vit til at gera annað burtur úr blokkinum, sum krevur arbeiði og framleiðslu-

orku, og tað ger, at vit mugu fáa meira fyri hesa vøru.

— Tað ræður tí um at gera eina biliga men goða vøru, leggur Gloria aftrat. Sjálv ivast hon ikki í, at hetta skal lata seg gera, tí vit eiga eina sera goða ráveru.

— Tað er tó eingin sum sigur, at framtíðar fiskavorur úr Føroyum skulu gerast einans

úr dýrum fiski. Tað kann hugsast, at biligari fiskasløg eins væl kunnu nýtast í framleiðsluni. Royndir eru gjørdar við svartkjafti: at roykja sjálvt fars og gera fiskakokkur úr tí. Hetta hevur vist seg at rigga væl, so eisini her eru møguleikar innan veruvenning, endar Gloria Guðjónsson.

týðandi spurningurin um, hvat øki framvið Kaldbaksfjørðin skal nýtast til. Meðan uppskotsstíllararnir ynskja øki lögð av til fiskaidnað, so vistu fleiri býráðslimir á, at hesin fjørðurin eigur at verða brúktur til fiskaalng burturav.

Arnstein — Danjal og Ronald

Tað vóru Arnstein Niclasen, Danjal Larsen og Ronald Poulsen, sum settu uppskotið fram, har teir siga:

«Visandi til støðuna á vestara bryggjuøki og teir trótandi møguleikarnar hjá fiskidnaðinum og fiskivinnuni fyri vinnuøki í kommununi vilja vit mæla býráðnum til at samtykkja, at Tórshavnar kommuna/Tórshavnar Havn beinanvegin ognar sær økið á Sundi, ið liggur millum SEV og húsin hjá Zacharis Niclasen, sála frá sjóvarmála og niðan undir landsvegin. Býráðið áleggur samstundis Tórshavnar Havn í neyvum samstarvi við byggi- og býarskipanarnevndina, teknisku nevnd og Kaldbaksnevndina beinanvegin at fara undir at gera økið eystanfyrir bondahúsin tókt og nýtt til sum nýtt fiskidnaðarøki hjá virkjunum av ymsum slag í kommununi.»

Ein meiriluti í Kaldbaksnevndini tók undir við uppskotinum, men ein minniluti, Leivur Johannesen, ræður til at serstøk byggisamtykt verður gjørd fyri Sund, viðtíkin av býráðnum og goðkend av landsstýrinum, áðrenn nekur bygging fer fram.

Á býráðsfundinum var lagt fram eitt nýtt broytingaruppskot, sum eisini varð tað, ið varð samtykt. Hetta uppskotið sigur, at Tórshavnar kommuna beinanvegin skal ognartaka umrødda øki, men at hon samstundis skal taka stig til, at ein serstøk byggisamtykt verður gjørd. Hetta uppskotið varð sett fram av einum meiriluta í Byggi- og býarskipanarnevndini: Eliesar Arge, Leivi Johannesen og Finni Johansen.

Ein partur av orðaskiftinum á fundinum snúði seg um framferðina í hesum máli. Býráðslimir frá andstöðuni og samgonguni hildu fyri, at tað er lógin manngongd at leggja eitt størmal sum hetta fyri býráðið, uttan at tað hevur verið viðgjørt í nevnd frammanundan og uttan at serkon faklig hjalp hevur verið efturspurd í málinum m. a. viðvíkjandi tí árin, ein slik útbygging fer at hava á umhvøvið.

Nogvar umsóknir

Ronald Poulsen visti á, at Tórshavnar kommuna í lotuni hevur liggjandi hóp av umsóknum frá monnum, sum ynskja at byrja við onkrum fiskidnað. — Tað er tungt at skula siga við hesar menn, at vit einki øki hava til teirra í kommununi. Úrslitið verður, at teir flyta í aðra kommunu, har teir fáa betri somdir. Ronald Poulsen helt, at nú mugu umsóknir ikki tarnast meira, men vit mugu fara í gongd á Sundi beinanvegin.

Leivur Johannesen var als ikki samdur við Ronald Poulsen í hesum. Hann helt, at skal nakað gerast á Sundi, so eigur ein serstøk byggisamtykt at verða gjørd fyrst. — Hetta er vanlig manngongd, so eg dugi ikki at skilja, hvi hetta mál skal koyrast

igjøgnum í skundi áðrenn vit hava eina byggisamtykt fyri øki, segði Leivur Johannesen. Hann visti annars til, at tosað hevur verið um at byggja svartkjaftavirki á Sundi. Vit vita, at einki dalkar meira enn eitt slíkt virki, og tí eiga vit fyrst at kanna, hvat fjørðurin toir av dalking, áðrenn vit sleppa øllum leyst, segði hann.

Hann visti eisini á, at sær vitandi vóru bert tvær umsóknir til at fáa øki at byggja idnaðarvirki á í Alakeri í Tórshavnar kommunu. Tey eru Tórshavnar Skipasmíðja og Samm-fisk. Hann segði viðari, at viðvíkjandi Kaldbaksfirði, so mugu menn vera varnir við eini ov skjótari útbygging har, tí alivinnan vindur uppá seg júst á hesum fjørðinum.

Leivur Johannesen helt, at málið er komið ógvuliga jankaslaga fram. — Tað er lagt fram av einum parti av havnanevndini. Eg haldi tað er illoyalt móti fjórða manninum í samgonguni, ikki at orientera hann um eitt slíkt størmal, áðrenn tað kemur fyri býráðið. Gerið eina byggisamtykt fyri økið, so allir myndugleikar sleppa at vera við í hesum so týðandi máli, segði Leivur Johannesen.

Danjal Larsen tosaði um tað stóra arbeiðsloysið, sum er í Tórshavnar kommunu. Hann helt fyri at nú eigur ikki at verða dralað meira.

Antin tað so verður svartkjaftavirki ella okkurt annað, so má nú frást gongd á, at byggja fleiri arbeiðs-pláss. — Eg trúgvi tað hevði minkað um arbeiðsloysið havdu vit bygt út á Sundi, segði hann. Hann visti annars til, at hann varð biðin um at vera uppskotsstíllari saman við Arnsteini Niclasen og Ronald Poulsen.

Jammurlig tala

Arnstein Niclasen segði seg ongantíð hava hoyrt eina so jammurliga og konservativa talu av einum javnaðarmanni sum Leivi Johannesen. — At gremja seg um, hvat dalkar! Hvát dalkar ikki! Alt hetta prátið um dalking er hysteriskt, tá vit hugsa um tann streym vit hava. Arnstein Niclasen samanbar í hesum føri Føroyar við Eysturoygjvín, har frárensi frá hundráðsvalis virkjun rennur út.

Viðvíkjandi spurninginum um byggisamtykt segði hann, at sær vitandi var eingin byggisamtykt gjørd, áðrenn SEV fór undir bygging á Sundi og eiðeldur, áðrenn farið varð at gera grótbrot har. — Tað er ikki rætt, at tað verða gjørdar byggisamtyktir alla staði. Arnstein Niclasen visti á, at tað standa pengar — uml. 25–30 mill. kr. — sum kommunan kann brúka at gera økið á Sundi byggibúgvíð við. — Vit mugu gera okkurt fyri okkara ungdom og fyri kommununa, og vit mugu sleppa teimum framtakshugaðum monnum, sum vilja gera nakað, framat. Vit mugu byrja beinanvegin at spreingja økið út. Hann helt fyri, at spillitíttin frá elverkinum á Sundi kann nýtast til ymskít, eitt nú turking av fiski, til at fáa kulda burtur o. s. fr. Eisini helt hann, at umhugsað eigur at verða at leggja siglingina millum Havnina og Eysturoyna inn á Sund, tí tað fer at spara

Framhald á síðu 15

Verður hetta Føroya framtíð? Í hvussu so er verða royndir í hesum døgum gjørdar at finna fram til nýggjar fiskarættir, at framleiða teir í Føroyum heilt klárar til at selja brúkararum á meginlandinum. Vit siggja, at stóran dentur verður lagdur á útsjónina. Hetta hevur nógva at siga. Tað eru fólk, sum arbeiða innan veruvenning, á einum máli um. Men goðskan skal so eisini vera í lagi

Framhald av síðu 1

fram, má ansast eftir, at systemið ikki verður yvirbelastað. Annars haldi eg, at flestu av monnum vistu ábyrgd-arkenslu og umhugsunarsemi, sigur Guttormur Djurhuus í síni viðmerking til býráðsfundin.

Vit hava annars henda samandrætt frá sjálvum fundinum:

Tað er vorðið ov trongligt í Tórshavnar kommunu. Fleiri framtakshugaðir menn vilja sleppa í gongd við idnað av ymsum slag, men fáa einki gjørt, tí kommunan kann ikki ávisa teimum nakað øki at byggja nýggj virki á. Hetta hendir samstundis sum arbeiðsloysið millum borgararinnar í landsins størstu kommunu er stóðugt vaksandi. Okkurt má gerast bein-

anvegin. Tað er tí eitt ynski, at Tórshavnar kommuna ognartekur eitt stórt øki inni á Sundi, sum síðani skal latast monnum at byggja fiskavirki og møgulig onnur virki á.

Hetta var nakað av tí, sum kom fram undir teirri sera drúgvu viðgerðini av einum ávisum máli á býráðsfundi í Havn seinasta hóskvöld.

Fundurin brúkti heilar triggjar tímar uppá hetta eina málið. Menn vóru ósamdir, og tí varð keglast aftur og fram.

Spurningurin snúði seg í hovudsheitum, um kommunan skal byrja byggibúgving av einum øki uttan at ein serstøk byggisamtykt er gjørd frammanundan. Hetta er annars vanlig manngongd. Aftrat hesum kom so tann